

YÜK. MÜH. ENİS BURKUT
enis@burkut.com.tr

“22 Mart Dünya Su Günü”

Bir Gün Yetmez!

“Sanayi” ve “Şehirleşme”, tabiattaki suların kirlenmesine yol açıyor. İnsanlar “Çevre” konusunda yeterli eğitimi almadıkları için Çevre Kanunlarına saygı göstermiyorlar, bu nedenle tabii su kaynakları gittikçe kirleniyor. İnsanların tabii suları kirletme hızı, tabiatın onarım hızından daha yüksek olduğundan, sonuç insanlar için çok kötü oluyor. Zehirlenmeler, bitkilerin kuruması, arazilerin çoraklaşması gibi sonuçlar görüyoruz. İşte, 22 Mart Dünya SU GÜNÜ bize SU’yun önemini hatırlatıyor.

Tüm canlılar için hayatın en önemli unsuru olan SU’yu 22 Mart “Dünya SU Günü”nde hiç değilse yılda bir gün anmak çok anlamlıdır. Ancak “Dünya Su Günü” kutlanacak bir gün değil, hayatımızı tehdit eden su kirliliğinin yok edilmesi konusunun anılması günüdür; bizim kanaatimize göre insan sağlığı için bu kadar önemli bir konuya “BİR GÜN YETMEZ”.

Devlet Su İşleri’nin web sitesinde “Dünya SU Günü”nün tarihçesi şöyle anlatılıyor: “Uluslararası Dünya Su Günü her yıl 22 Mart’ta tatlısu kaynaklarının önemine dikkat çekmek ve tatlısu kaynaklarının sürdürülebilir yönetimine odaklanılmasını sağlamak amacıyla kutlanılmaktadır. Dünya Su Günü ile ilgili ilk öneri 1992 yılında Birleşmiş Milletler Çevre Kalkınma Konferansı (UNCED)’nda yapılmıştır. Birleşmiş Mil-

letler Genel Kurulu tarafından 22 Mart 1993’te Dünya Su Günü kararının resmi olarak imzalanmasından sonra her yıl dünya çapında kutlanılmaktadır. Birleşmiş Milletler-Su (UN-Water) tarafından organize edilen bu kutlamalar her yıl farklı bir tema ile gerçekleştirilmektedir. 2018 yılının teması ‘Su için Doğal Çözümler’dir”.

Bugünkü kötü su kullanımı ve tabiatı kirletme şartlarından dolayı artık tabii suları olduğu gibi kullanmaya çekiniyoruz. İçme suyundan kullanma suyunu, sanayiden turizme kadar her yerde suyu önce fiziksel, sonra kimyasal ve bakteriyolojik açılardan dikkatlice inceliyor, birkaç kez arıtıyor ve daha sonra kullanabiliyoruz. Tabii suları tekniğe uygun olarak şartlandırmadan kullananlar çok sorunlar yaşıyorlar. Tabii suların kirlenmesini önlememiz ve gelecek nesil-

lere daha temiz tabii sular bırakmamız, her birimizin ve özellikle teknik kişilerin görevlerinden biri olmalıdır görüşündeyiz.

İnsanın kullanımına yarayan İYİ SU miktarı dünya üzerinde çok değil ve çevre kirliliği nedeniyle de gittikçe azalıyor. Diğer taraftan insan nüfusu artıyor ve modern sanayinin gelişmesi ile her gün kişi başına düşen su kullanımı biraz daha artıyor. Sonuç olarak, dünyadaki iyi suların dengesinde bir TERS ORANTI durumu yaşanıyor. Tekrar edelim: **Miktarı artmayan İYİ SU'nun kalitesi çevre kirliliği sonucu azalıyor, fakat insanın SU ihtiyacı her gün artıyor. Bu denge nasıl düzelecek?**

Bu "SU dengesizliği" gün geçtikçe bugünkü nüfusu ve özellikle gelecek nesli tehdit ediyor! Çocuklarımız ve torunlarımız olan gelecek nesli zor durumda bırakmamak için bizlere görev düşüyor. **SU'yu korumak için çözümler bulmalıyız.**

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO www.who.int) verilerine göre:

- * Dünyada 1,5 milyar insan sağlıklı içme suyu bulamıyor
- * Önümüzdeki 25 yıl içerisinde dünya nüfusunun üçte biri susuzluk tehlikesi ile karşı karşıya kalabilir
- * Dünyada her gün binlerce insan sağlıksız su kullanımından dolayı ölüyor.
- * Tifo, Kolera, Dizanteri gibi ölümcül hastalıklar SU ile insana geçtiği gibi, gerek atık suların gerekse zirai gübrelerin kuyru sularına bulaşması sonucu, kirlenmiş suda bulunan Amonyak ve Nitrit gibi kimyevi maddeler sebebiyle insan sağlığı bozuluyor.
- * Yeraltı sularına ulaşan zirai ilaçlardan meydana gelen zehirlenmeler de insan ölümlerine yol açabiliyor.

Bizden çok yıllar önce sanayileşmiş ve şehirleşmiş olan ülkeler 1930'lu yılların başlarından başlayarak kendi tabii sularını kirlletmişler. Bu ülkeler, bu problemin farkına vardıkları için şimdi çok iyi çevreci eğitimler ve çok katı kanunlar ile kendi tabii sularını kirlletmemek için ellerinden geleni yapıyorlar. Kendi ülkelerini kirlleten sanayi dallarının (tekstil

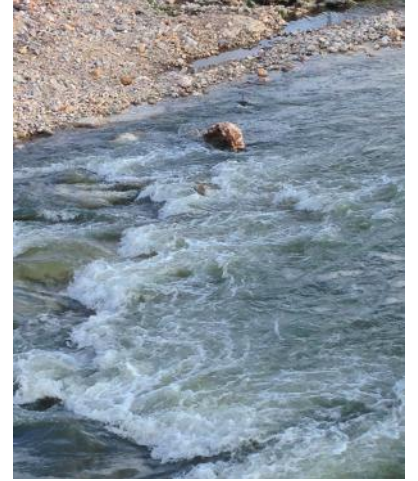
Çevre kirliliği ile dolu dere suyu

boyası, dericilik gibi) geri kalmış ülkelerde gelişmesine gayret gösteriyorlar.

SU'nun önemini çok iyi kavramış olan tecrübeli sanayi ülkesi Amerika Birleşik Devletleri halkına SU'yu hatırlatmak için yılın bir günü (22 Mart) ile yetinmiyor. 1991 yılından bu yana A.B.D. her yıl Mayıs ayının ilk haftasında "Milli İçme Suyu Haftası"nı kutluyor ve bir hafta boyunca ülkede SU ve özellikle insanın içtiği su konusu hakkında halk bilgilendiriliyor.

Ülkemizde sanayi geliştikçe ve şehirleşme oluştuğça, biz de tabii sularımızı kirlletiyoruz. Batı ülkelerinin eskiden yapmış olduğu yanlışlıkları görmezlikten geliyoruz, onlardan ders almıyoruz. Çevre kanunlarını hazırlıyoruz, fakat kanuna uymayan şekilde atık sularımızı iyileştirmeden tabiata veriyoruz.

Fırsat çıktıkça tabii suları kirlleten sanayicilere yaptıkları hataları anlatıyoruz, fakat aldığımız **cevaplar çok ilginç, hatta korkunç**: "Batı ülkeleri işletmelerinin parasını amorti edene kadar tabiati kirlletmişler, **şimdi de tabiati kirlletmek bizim hakkımız**, tabiati kirlletmeden ürün imal edersek onlarla rekabet edemeyiz!". İşte bu düşünce ile hareket edildiğinde kendi ülkemizi ve kendi tabii sularımızı bozuyoruz, belki sanayi ürünlerini şimdilik biraz ucuz

Kirlenmemiş, temiz dere suyu

mal ediyoruz, fakat tabii sularımızı kirlletiyor, bunun sonucunda sağlığımızı ve zirai ürünlerimizi kısmen kaybediyoruz. Bir sektörün kazanması ve gelişmesi, buna karşılık insan sağlığının ve tarımın azalması acaba dengeyi sağlayabiliyor mu?

Diğer bir sorun, tarım alanlarında bilgisizce kullanılan fazla gübrenin tabiata ve tabii sulara zararı olması. Bilinçli tarım yapan ülkelerde, fazla gübrenin tabiata verdiği zararın önlenmesi için gübre kullanmanın kanunları gelişmiş: bitkinin ve toprağın ihtiyacından daha çok gübrenmesine yasak getirilmiş.

Temiz tabii dere suyu

Tarım alanlarına fazlaca amonyaklı, üreli gübre atıldığında, yağmur ile veya tarımsal sulama suları ile gübreler yeraltı sularına kadar ulaşıyor ve kuyu sularını zehirliyor. **Daha önceleri içilebilen kuyu suları “içilmez su” oluyor.**

Peki, bu sorunlar nasıl çözülecek?

Yılda bir gün SU'yu anmak ile SU sorunu çözülemez. Sürekli eğitim ile, ilkokuldan başlayan ve hayatımızın sonuna kadar devam eden bir eğitim ile ancak tabii SU'ya zarar vermemeyi öğrenebiliriz ve **tabiatı temiz tutmanın gerekli olduğuna inancımız gelişir.** Eğitimi yalnızca devletten beklemek doğru değildir. Teknik eğitim almış olan kişilerin tabiatı ve SU'yu anlamaları çok daha kolaydır. Bu nedenle öncelikle teknik kişilerin tabiat ve çevreyi iyi öğrenmeleri ve daha sonra yakınlarını ve çalıştıkları iş yerlerindeki kişileri SU ko-

nusunda eğitmeleri doğru olur.

Belediyelerin de SU konusunda halkı bilgilendirmeleri çok iyi olur. Çünkü belediyeler şehirlerin sahibidir. Şehirlerde yaşayan insanlara içme ve kullanma suyunu belediyeler temin eder. Büyük şehirlerde, kentin suyunu temin eden İSKİ, İZSU, BUSKİ gibi müesseselerde SU konusunda bilgili uzmanlar bulunduğuna göre, bu uzmanların denetimi altında halkın bilgilendirilmesi mümkündür ve yapılmalıdır görüşünderiz.

Bugünkü usuller ve kanunlar ile çevreye ve SU'ya tam olarak sahip çıkılmadığına göre devletten de bazı yeni çalışmalar beklemeliyiz.

Her konunun başı **“Eğitim”**dir. Kişiler SU konusunda ve tabiatın işleyişi konusunda iyi eğitilmedikçe, ne kadar katı kanunlar olursa olsun, kanunlar uygulanamaz ve atıkların iyi sularımızı bozması engellenemez. Sonuç olarak,

kötü sular ile insanlarımız hastalanır, tarımımız bozulur ve kaliteli sanayi ürünü imal etmek zorlaşır. Biz, çocuklarımız ve torunlarımız bu ülkeyi terk edip başka bir ülkeye göç edemeyeceğimize göre tabii sularımızı ve topraklarımızı kirlisular ile bozmayalım. Çocuklarımıza ve torunlarımıza, üzerinde yaşanabilir bir ülke bırakalım.

İnsan ve tabiat için **“Su'yun Alternatifi Yoktur”**. Günümüzde, enerjinin birçok alternatifi bulunuyor: petrol veya kömür yerine güneş enerjisi, hidrojen, rüzgar enerjisi veya atom enerjisi kullanmak mümkün olabiliyor. Fakat, yaşayabilmek için **kaliteli SU**'dan başka bir sıvıyı içemeyiz, gıdamızı elde ettiğimiz bitkileri **kaliteli SU**'dan başka bir sıvı ile sulayamayız. **“SU'YUN ALTERNATİFİ YOKTUR”**.

22 Mart “Dünya Su Günü”nün okuyucularına bu mesajı hatırlatması dileğiyle. ●